

INFORMATĪVS ZIŅOJUMS

2019. gada janvāris

C-Track 50 projekts, ko saskaņā ar pētniecības un inovācijas pamatprogrammu Apvārsnis 2020 finansē ES, mobilizē un atbalsta vietējās un reģionu iestādes ar enerģētiku un klimatu saistītajā plānošanā, lai panāktu noturību pret klimata pārmaiņām un neitrālas oglekļa emisijas.

Enerģētikas plānošanas process C-Track 50 valstīs

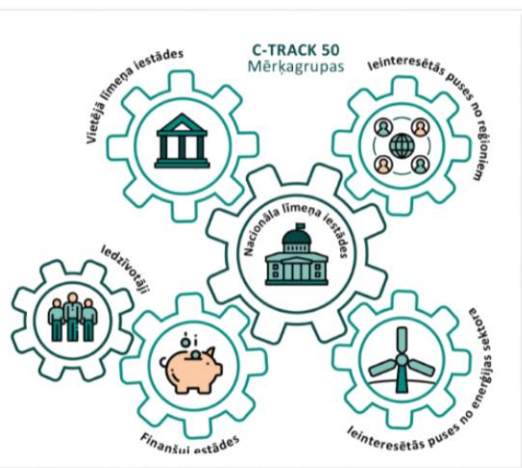
Enerģētikas un klimata politikas plānošana ir sarežģīts process, kurā iesaistītas daudzas puses, kas dažādos pārvaldības līmeņos ir atbildīgas daļēji par vienu un to pašu. Lai nodrošinātu daudzlīmeņu pārvaldību iesaistīto iestāžu starpā, mēs pārskatījām enerģētikas plānošanas procesu vienpadsmit dalībvalstīs. Izstrādātajā ziņojumā ir pārskats par katras valsts procedūru nacionālo mērķu noteikšanā, kā arī kopsavilkums par nacionālo enerģētikas un klimata politikas plānu formulēšanas procesu, kā arī vietējo pašvaldību un reģionālo iestāžu lomu un iesaisti. [Vairāk.](#)

Daudzlīmeņu pārvaldības modeļi enerģētikas plānošanā

C-Track projektā ir veikta esošo daudzlīmeņu pārvaldības līmeņu vērtēšana, lai noteiktu visproduktīvāko pieeju sadarbības aktivizēšanai valsts līmenī. Informatīvajā dokumentā, kas tapis izvērtēšanas rezultātā, ir arī ieteikumi par sadarbības procesu īstenošanu un pielāgošanu, lai veicinātu enerģētikas un klimata politikas plānošanu valsts līmenī. [LASĪT ziņojumu.](#)

Atbalsts vietējām iestādēm ilgtermiņa enerģētikas plānošanā

C-Track 50 mērķis ir mobilizēt un atbalstīt pašvaldības un reģionālās iestādes ilgtermiņa enerģētikas politikas prioritāšu noteikšanā, palīdzot vērienīgu, integrētu ilgtspējīgas rīcības plānu izstrādāšanā, finansēšanā un īstenošanā enerģētikas un klimata politikas plānošanas jomā, lai līdz 2050. gadam panākt noturību pret klimata pārmaiņām un neitrālas oglekļa emisijas. Katrā partnervalstī tehnisko atbalstu un metodoloģisku palīdzību saņem vismaz viens reģions un desmit vietējās pašvaldības. Lai izvēlētos atbalstāmās pašvaldības, lielākajā daļā valstu notika atklāti konkursi.

C-Track 50 risina divus galvenos izaicinājumus – daudzlīmeņu sadarbības trūkumu integrētajā, ar enerģētiku un klimata politiku saistītajā plānošanā un Eiropas ierobežoto pieredzi ilgtermiņa plānošanā visos pārvaldības līmeņos.

Kopumā C-Track 50 dos ievērojamu ieguldījumu ES 2030. un 2050. gada mērķu sasniegšanā enerģētikas un klimata jomā, veicinot daudzlīmeņu pārvaldību, atbalstot valsts un pašvaldību iestādes ilgtermiņa enerģētikas politikas prioritāšu noteikšanā un veicinot vietējo un reģionālo plānošanu enerģētikā.

Sadarbības uzlabošana starp dažādiem pārvaldības līmeņiem gan vertikālā, gan horizontālā līmenī 11 Eiropas valstīs

Atbalstīt reģionus realizēt valsts enerģētikas politikas prioritātes un īstenot pasākumus energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu jomā.

Atbalstīt pašvaldības enerģētikas un klimata politikas plānošanā, īstenošanā un finansēšanā.

116

ilgtspējīgas enerģētikas un klimata politikas rīcības plāni 2050. gadam vietējā un reģionālajā līmenī

105

ilgtspējīgu enerģētikas un klimata politikas īstenojošu projektu pieteikumi.

50.000

leinteresētās puses informētas par oglekļa neitralitātes jautājumu un C-Track 50 projekta rezultātiem.

Atbalstīt ES politiku un iniciatīvas, piemēram, Pilsētu mēru paktu par enerģētiku un klimatu

C-Track 50 dalība COP24 konferencē Katovicē 2018. gadā

C-Track 50 veiksmīgi sevi parādīja pasākumā, kas notika saistībā ar ANO Klimata pārmaiņu konferenci COP24 Katovicē, Polijā, ES paviljonā 2018. gada 8. decembrī. Pasākumu „Dabā balstīti risinājumi un daudzlīmeņu pārvaldība stiprām pilsētām un reģioniem ar neitrālu oglekļa emisiju” organizēja ICLEI apvienības Eiropas organizācija un Berlīnes Ekoloģijas institūts. Uzaicinātie praktiķi un eksperti apsprieda dabā balstītu risinājumu un daudzlīmeņu pārvaldības lomu pārejā uz pilsētām un reģioniem ar neitrālām oglekļa emisijām.

C-Track 50 valsts līmeņa apaļā galda apspriedes daudzlīmeņu sadarbības veicināšanai

Lai veicinātu daudzlīmeņu pārvaldību un stratēģisko ilgtermiņa plānošanu enerģētikā, visās partnervalstīs notika apaļā galda apspriedes. Dalībnieku vidū bija valsts, reģionu, pašvaldību un citu sabiedrisko iestāžu pārstāvji un organizācijas, kas ir iesaistītas enerģētikas un klimata politikas stratēģiskajā plānošanā, piemēram, vietējo pašvaldību apvienības.

C-Track 50 apaļā galda apspriedes pašvaldību iestādēm un citām iesaistītajām pusēm

Katrā partnervalstī veiksmīgi norisinājās vienu dienu ilga apaļā galda apspriede vietējo pašvaldību iestādēm un citām ieinteresētajām pusēm. Apaļā galda apspriedes veicināja dialogu reģionālo iestāžu, vietējo iestāžu un citu vietējo ieinteresēto pušu starpā. Apspriedēs runāja par rīcībpolitikas prioritātēm reģionos un pašvaldībās līdz 2050. gadam, kā arī par veicamajām prioritārajām darbībām un parauga pasākumiem. Līdztekus gāja runa par neitrālu oglekļa emisiju panākšanu līdz 2050. gadam, kā arī par rosinātajiem ieteikumiem valstu enerģētikas politikas prioritātēm 2050. gadam.

Pasākumi Latvijā

Nosauktas 10 pašvaldības, kurām tiks izstrādāti ilgtspējīgas enerģētikas un klimata plāni

Ar Rīgas plānošanas reģiona (RPR) atbalstu desmit reģiona pašvaldībām tiks izstrādāti ilgtspējīgas enerģētikas un klimata politikas rīcības plāni 2050. gadam ar mērķi samazināt enerģijas patēriņu un samazināt klimata pārmaiņas. Vienošanās ir noslēgta ar Tukuma, Limbažu, Ķekavas, Carnikavas, Salaspils, Ādažu, Siguldas, Ogres, Ķeguma un Lielvārdes pašvaldību.

Šī būs daļa no plānotajiem 115 plāniem, ko finanšu instrumenta "Apvārsnis 2020" projekta "Nodrošināt neitrālu oglekļa emisiju reģionos līdz 2050. gadam" ("C-TRACK-50") ietvaros izstrādās 11 valstīs. Latvijā tas tiks veikts ar Rīgas plānošanas reģiona ekspertu atbalstu.

Plānu ietvaros pašvaldības izstrādās aktivitātēs energoefektivitātes paaugstināšanai un CO2 samazināšanai, savukārt Rīgas plānošanas reģions nodrošinās ekspertu palīdzību projekta pieteikumu sagatavošanā vismaz 30 miljonu apmērā izstrādāto aktivitāšu īstenošanai.

Rīgas plānošanas reģiona un "C-TRACK-50" projekta vadītāja Aija Zučika: "Daļa pašvaldību jau ir pievienojušās pilsētu mēru paktam, tādējādi apņēmoties par vismaz 20% samazināt CO2 un arī citu siltumnīcefekta gāzu emisijas līdz 2020. gadam. Pašvaldības jau šobrīd aktīvi darbojas, lai atbalstītu savā teritorijā atbildīgas un ilgtspējīgas enerģētikas politikas veidošanu. Šo plānu izstrāde būs vēl viens solis tuvāk ambiciozo mērķu sasniegšanā. Katra pašvaldība kopā ar savas jomas ekspertiem izstrādās šos plānus, balstoties uz īstenojamiem un nepieciešamiem pasākumiem novadā. Pēc sākotnējām sarunām ar pašvaldībām var secināt, ka šie pasākumi sastāvēs no aktivitātēm, kas saistītas ar apgaismojumu sistēmu izbūvi, ēku atjaunošanu, apkures sistēmu sakārtošanu un līdzīgām."

Plānu izstrāde ilgs gadu, un tā tiks uzticēta profesionāliem energoefektivitātes plānu izstrādātājiem, kas to veiks sadarbībā ar nozares ekspertiem. Papildus pašvaldībām tiks nodrošināta iespēja saņemt finanšu un energo ekspertu atbalstu, sagatavojot projekta pieteikumus to aktivitāšu īstenošanā, kas tiks minētas sagatavotajos plānos.

Notiek diskusija par daudzlīmeņu sadarbību enerģētikas un klimata politikas plānošanā

Plānošanas reģioniem ir nepieciešams deleģēt funkciju pastāvīgi analizēt enerģētikas politiku reģionālajā līmenī, jo šobrīd pēc to iniciatīvas plānošanas dokumentos tiek izstrādāta enerģētikas politika kopumā, bet netiek uzraudzīts un analizēts pašvaldību darbs jau pasākumu līmenī. Savukārt tas būtu svarīgi, lai virzītu vienotu politiku valsts un reģiona līmenī.

Rīgas plānošanas reģions (RPR) 2018.gada 30. oktobrī rīkoja plānošanas reģionu un ministriju apaļā galda diskusiju par daudzlīmeņu sadarbību enerģētikas un klimata politikas plānu izstrādē plānošanas reģionu kontekstā.

The C-Track 50 project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement no. 784974.

 www.c-track50.eu/

 twitter.com/CTrack50

 www.linkedin.com/groups/8688288/

Kontaktinformācija:

Aija Zučika (Rīgas plānošanas reģions)

Email: aija.zucika@rpr.gov.lv